

Scenkommet

Nr 11

Medlemsblad för Sällskapet Pilsnerfilmens vänner
www.pilsnerfilm.se

Augusti 2006

NU BLIR DET FÖRSPEL!

FÖR AGENDAN

- 19 september
**Hjältar
i gult och blått**
- 16 oktober
Snapphanar
- 9 november
I mörkaste Småland

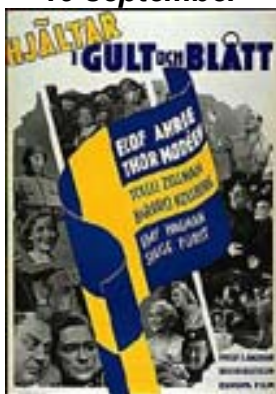
Snart är det dags igen – fast det är på kvällen. När löven börja skifta i de vackraste färger ses vi åter i Bestorp för att fortsätta våra återblickar mot 40-talet. Höstens filmval följer inte det upplägg vi förutskickade inför det här året, vilket bland annat beror på att vi hittat en mängd för vårt sällskap intressanta journalfilmer, varför vi i gammal nostalgisk 40-talsstil nu tänker visa förspel före huvudfilmen. Men mer om detta i Garantens ruta.

Filminstitutet har fått en ny chef, Cissi Elwin, och för att undersöka möjligheterna till ett utökat samarbete och på så sätt bredda vägen för vår populära och aktiva verksamhet, har styrelsen tagit kontakt med henne. Styrelsen hoppas att vi redan vid den första filmkvällen ha något matnyttigt att rapportera från denna kontakt.

Nya anmälningsrutiner

Vid årsmötet beslutades att styrelsen skulle verka för att ge fler medlemmar möjlighet att ta del av filmutbudet. Detta har lett fram till att vi nu kommer att pröva nya anmälningsrutiner, vilket innebär att varje filmkväll ges ett tidigaste anmälningsdatum. Som framgår nedan, har dessutom en särskild anmälningsmottagare utsetts för respektive filmkväll.

19 september

Anmälan tidigast
4 september till
Birgitta Höglund
013-12 28 92
birgitta_hoglund
@hotmail.com

16 oktober

Anmälan tidigast
2 oktober till
Sven-Åke Brofors
013-15 28 38
sven-ake.brofors
@telia.com

9 november

Anmälan tidigast
25 oktober till
Lars Hakegård
013-410 42
larshakegard
@yahoo.se

Garantens ruta

Mera 40-tal

Jag vet inte om det hann bli ett löfte men i alla händelser var det egentligen först vår mening att i höst gå över till att med tre filmer spegla 1940-talets senare del. Nu blir det inte så. Antalet filmer är oförändrat tre, men vi håller oss även i höst till 1940-talets början. Främsta anledningen därtill är att vi genom kontakt med föreningen Armé-, Marin- och Flygfilm lyckats rekvirera ett antal helt autentiska förspel från den här tiden i form av dels journalfilmer från krigförande länder och dels propagandafilmer från Försvarsstabens filmdetalj. För att allt ska bli så tidstroget som möjligt har vi sedan försökt finna de långfilmer som en gång i tiden kan ha visats tillsammans med de här förspelen,

Först ut bland höstens rullar är *Hjältar i gult och blått* från 1940. Filmen är ur flera vinklar synnerligen intressant och jag har personligen velat visa den tidigare men det som hindrat oss att göra det har varit att vi redan sett den en gång när vårt sällskap var mycket ungt. Nu tycker vi emellertid att det kan vara tid att se den igen. Varför är den då så intressant? Jo, den skiftar karaktär under filmens gång. Den börjar som en fars, övergår till lustspel och slutar för all del som en komedi, men med allvarliga inslag. Varför denna förändring? Ja, svaret får ni av mig den 19 september.

Thor Modéen och Elof Ahrle i huvudrollerna. Damerna bredvid dem är Tollie Zellman, Emy Hagman och Barbro Kollberg.

I oktober ska vi så se *Snapphanar*, en nog så tidstypisk produktion inspelad 1941 och med premiär årsskiftet 41/42. I flera av de här årens filmer får hjältarna visa prov på vad som i dag kallas civil olydnad och i den här filmen går man ännu längre. Snapphanarna förde ju som bekant ett rent gerillakrig mot den svenska överheten. Givetvis ordnas det hela till så att den verkliga superhjälten, spelad av ingen mindre än Edvard Persson kommer att stå på den svenska sidan till slut. Edvard gör en något ovanlig roll här och förresten är hela filmen ovanligt bra möjligen beroende på att en litteraturdoktor skrivit manus, nämligen Karl-Ragnar Gierow. Att det hela utspelas under vår stormaktstid låg även det i tiden när den lilla igelkotten kröp ihop och drömde om tider som varit.

Höstens tredje film blir en äkta folklivsskildring signerad Albert Engström med hjälp av Erik Lundegård och Schamyl Bauman. *I mörkaste Småland* är i allt väsentligt byggd på Engströms nationalromantiska men samtidigt mustiga berättelser. Erik Lundegård, som är en av dem som stått för manus, är den kände DN-kåsören Eld och att han kunde handskas med dialogen och dessutom var den humoristiska och dräpande replikens mästare vet nog många. Detta märks i den här filmen och ger liv åt anekdotberättaren och folklivsskildraren Engströms manuskript. Bland gubbkrumelurerna känns nog både Sigurd Wallén och Emil Fjellström igen. Kanske känner också en del av oss igen Vimmerbytrakten och Skurugata där det mesta av filmen spelades in 1943. Nationalromantiskt skulle det vara då när vår frihet stod på spel och mycket sådant finns här samman med folkhumor av gammalt slag. Att manuskriptet innehåller drag av sådant som i dag inte skulle betraktas som politiskt korrekt gör väl knappast filmen mindre intressant.

Garanten

Filmkväll 1

Den 19 september – Hjältar i gult och blått från 1940.

Det är beredskapsår. Många blir inkallade, men för en del förorsakar inkallelsen stora bekymmer. Detta gäller särskilt för skraddarmästare Emanuelsson (Thor Modéen), en gång en smärt reservlöjtnant, men numera en betydligt voluminösare sådan. För att lätta på bördan åtar sig skraddare Loffe Holm (Elof Ahrle) att rycka in i skraddarmästarens ställe. Men så blir också Loffe inkallad och då får skraddarmästaren axla menige Loffes mantel. Så utvecklar sig en spännande historia med avslöjande av spioner och åtföljande krigsrätt, dock med felaktigt åtalade inför skranket. (Men det slutar naturligtvis bra.)

Regi: Schamyl Bauman

Manuskript: Schamyl Bauman och Hasse Ekman

Stockholmspremiär: 16.02.1940, Astoria

Pressreaktioner

Filmen fick genomgående mycket god kritik, inte minst därför att den ansågs mycket rolig och vare sig plump eller tarvlig.

"Oförargligt roligt", skriver Filmson i AB och slutar sedan sin recension med: "även den mest skeptiske skrattade rätt hjärtligt då och då".

Edg i SocD nöjer sig med att konstatera: "inte ledsamt en sekund".

Roderick skriver i SvD ..."att den fördelaktigt skiljer sig från de militärfarser vi genomlidit det senaste halvåret. Det vore ett alltför ljunt omdöme att säga, att filmen är oförarglig. Den är bättre än så, den är friskt och manligt bejakande i sin inställning till försvar och folk, svenskt gedigen i sin vardagsäkta naturlighet. I skämtets form propagerar den för oskrymd svenskhet och förstärkt försvarsberedskap. Den inger hopp om det svenska militärlustspelet. Äntligen."

Thor Modéen fick mycket beröm av alla recensenter. Om Elof Ahrle, den andre manlige huvudrollsinnehavaren, säger Crick i NDA: "Ahrle är en verkligt klämmig löjtnant,"

Filmkväll 2

Den 16 oktober – Snapphanar från 1942.

Filmen Snapphanar är en härlig dramatisering av en del ur Sveriges 1600-talshistoria.

I de ledande rollerna ser vi Edvard Persson, George Fant, Eva Henning, Tekla Sjöblom och Oscar Ljung.

Regi och manuskript: Åke Ohberg

Stockholmspremiär: 5.1.1942, Saga

Pressreaktioner

Filmen fick genomgående lysande recensioner.

I SvD skrev Lill: "Snapphanar är i sig själv en smattrande fanfar, en film med frejdigt äventyraryllynne, en berättelse från svenskt 1600-tal, färgad av kraft, spänning, humor och mörkt drama i en förbryllande rik blandning...."

Lill skrev också att Snapphanar "är en av de roligaste och mest spännande äventyrs-filmer man sett, även de amerikanska medräknade...."

I NDA skriver Axon att Karl Ragnar Gierows "manuskript säkerligen är ett av de bästa manus som lagts i händerna på ett svenskt inspelningsbolag" och han slutar sin recension med att säga: "För Åke Ohberg betyder Snapphanar varken mer eller mindre hans definitiva genombrott som regissör."

Filmkväll 3

Den 9 november – I mörkaste Småland från 1943.

En varm och äkta folklivsskildring, där manusförfattare och regissör verkligen lyckats fånga upp det bästa ur Albert Engströms historier.

Förutom Sigurd Wallén och Emil Fjellström, som Lars redan omnämnt i Garantens ruta, ser vi här bland andra Gull Natorp, Eivor Landström, Gideon Wahlberg, Carl Barklind, John Botvid, Artur Rolén och Douglas Håge.

Regi: Schamyl Bauman

Manuskript: Erik Lundegård och Torsten Lundqvist, som hämtat stoff från Albert Engströms noveller Tattare (1938), Gårbotten (1918), Älg (1932), Johannes (1908), Smålandsmystik (1927) och Barndomsminne från Småland (1938).

Svensk premiär: 25.10.1943 Grand i Vimmerby

Pressreaktioner

Lill i SvD: "Om film helst skall vara en bilderbok, så är I mörkaste Småland en riktigt praktig film....Svensk folkhumor av genuint slag förekommer ju inte så ofta i filmrepertoaren, men här finns den...."

Tider för filmkvällarna och anmälan

17⁴⁵ Samling i Bestorps Folkets hus

18⁰⁰ Bullens korv med tillbehör

19⁰⁰ Kvällens film

21⁰⁰ Avslutning med kaffe

Priser: För mat + film och kaffe 80:- kr (inkl. anmälningsavgift),
för enbart film och kaffe 60:- kr (inkl. anmälningsavgift).

Anmälan kan numera tidigast göras det datum och till den anmälningsmottagare som står angiven under respektive film på första sidan. Du kan också göra din anmälan via vår hemsida www.pilsnerfilm.se.

När vi fått in 100 anmälningar placeras övriga på reservplats och vi hör av oss så fort vi får en avanmälan.

Avanmälan: Glöm inte att göra en avanmälan om Du får förhinder eftersom Du annars belastas med en anmälningsavgift på 50:- kr.

Vägbeskrivning

Nya medlemmar kommer till våra träffar så därför följer här vägbeskrivningen till vår biograf.

- Från Linköping tar Du vägen söderut mot Vist och Bestorp.
- När Du är framme i Bestorp svänger Du höger in på Bonäsvägen.
- Följ Bonäsvägen och kör över järnvägen.
- Fortsätt c:a 200 m på Bonäsvägen och Du är framme efter att ha passerat skylten **Här slutar allmän väg.**
- **Parkera eftertänksamt**, så att många får plats.

Begränsat utskick av Scenkommet

För att minimera portokostnaderna skickas detta nummer av Scenkommet endast ut till de medlemmar som betalt medlemsavgiften för 2006.

Ordförande Åke Svahnberg Tolvskillingsgatan 2 587 39 LINKÖPING Tel 013-15 13 94 ake.svahnberg@telia.com	Kassör Eva Ribbenhed Ekholmsvägen 309 582 37 LINKÖPING Tel 013-15 86 97 eva.ribbenhed@smf-skyllt.se	Sekreterare, Red. Lennart Angvik Tunngatan 7 587 39 LINKÖPING Tel 013-15 17 73 lennart@angvik.se	Klubbmästare Peder Claesson Råbergagatan 27 ^B 582 54 LINKÖPING Tel 013-13 29 59 skolhuset@home.se	Postgiro 119 79 68 - 9
--	--	---	---	---------------------------